

Белорусский государственный университет
Филологический факультет
Кафедра русской литературы

«Двойничество в романе О. Уайльда «Портрет Дориана
Грея»: композиционное своеобразие»

Балтаев Н.А.

Руководитель Верина У.Ю.

РЕФЕРАТ

Работа состоит из введения, двух глав, заключения и списка литературы.
Дипломная работа 50 страниц, 59 источников.

Ключевые слова: роман, персонаж, сюжетная линия, драма, двойничество, конфликт, герой, Уайльд, Дориан Грей.

Объект исследования: роман О. Уайльда «Портрет Дориана Грея».

Предмет исследования: приём двойничества и композиционное своеобразие в романе О. Уайльда.

Методы исследования: анализ научных статей и монографий, классификация, описание, художественный анализ произведения.

Цель исследования: – выявить особенности использования приёма двойничества О. Уайльдом в романе «Портрет Дориана Грея» и композиционное своеобразие романа.

Задачи работы:

- 1) рассмотреть феномен двойничества в мировой литературе;
- 2) изучить особенности создания образов двойников О. Уайльдом в его творчестве;
- 3) рассмотреть особенности сюжета и персонажей мотива двойничества в романе «Портрет Дориана Грея».

Научная новизна исследования заключается в комплексном и подробном сюжета и персонажей романа, в выявлении множественных подробностей двойничества персонажей и композиционного своеобразия романа.

Практическая значимость работы: Результаты исследования могут быть использованы в курсе изучения мировой литературы, а также творчества О. Уайльда.

Проведенное в работе исследование позволило достичь поставленной цели, реализовать задачи и сформулировать следующие выводы:

- Двойничество как литературный феномен является художественно осмысленным и обработанным результатом использования нескольких производных: источника мифологического, источников философско-эстетического и социально-психологического, и вследствие этого оно насыщено многими смыслами.

- Тема двойничества является одним из методов, используемых для иллюстрации связи с расколотой личностью основной мысли литературного произведения.

- Детальный анализ системы символов романа «Портрет Дориана Грея» позволяет выделить три основных типа персонажей для этого исследования: Творец, Искуситель, Красота.

- Исследователи рассматривают в своих работах следующие функции портрета: функцию зеркала души Дориана, функцию совести, как самого Дориана, так и Бэзила Холлуорда по отношению к Дориану, и даже Оскара Уайльда по отношению к Дориану, функцию героя-двойника, стареющего вместо главного героя и обеспечивающего тем самым его вечную молодость, и полемическую функцию.

- В структуре романа кульминационная часть является окончательной для всех сюжетных линий. Используется момент зеркальности: Дориан Грей, создание, убил Холлуорда, создателя, но когда он пытается убить свой портрет, он уничтожает себя, и вся ситуация становится «зеркальной» с началом романа: порок получил то, что заслужил, красота восстановлена в своем первоначальном виде на портрете.

- Кульминация романа перекликается со многими древнейшими сюжетами литературы (искушение, погоня за вечной молодостью, продажа души дьяволу, мотив неизбежной расплаты за грехи). Таким образом, концовка романа возвращает все на свои места - художник и модель умирают, а красота остается неизменной, поддерживая тем самым идею эстетизма о ценности искусства как такого и преимущества искусства над жизнью.

РЭФЕРАТ

Праца складаецца з уводзінаў, дзвюх раздзелаў, заключэння і спісу літаратуры.

Дыпломная праца 50 старонак, 59 крыніц.

Ключавыя словы: раман, персанаж, сюжэтная лінія, драма, двайніцтва, канфлікт, герой, Уайльд, Дарыян Грэі.

Аб'ект даследавання: раман А. Уайльда «Партрэт Дарыяна Грэя».

Прадмет даследавання: прыём двайніцтва і кампазіцыйная своеасаблівасць у рамане О. Уайльда.

Метады даследавання: аналіз навуковых артыкулаў і манаграфій, класіфікацыя, апісанне, мастацкі аналіз твора.

Мэта даследавання: выявіць асаблівасці выкарыстання прыёму двайніцтва О. Уайльдам у рамане «Партрэт Дарыяна Грэя» і кампазіцыйную своеасаблівасць прыёму ў рамане.

Задачы працы:

- 1) разгледзець феномен двайніцтва ў сусветнай літаратуры;
- 2) вывучыць асаблівасці стварэння вобразаў двайнікоў А. Уайльдам у яго творчасці;
- 3) разгледзець асаблівасці сюжэту і персанажаў матыву двайніцтва ў рамане «Партрэт Дарыяна Грэя».

Навуковая навізна даследавання заключаецца ў комплексным і падрабязным аналізе сюжэту і персанажаў рамана, у выяўленні многіх падрабязнасцяў двайніцтва персанажаў і кампазіцыйнай сваёасаблівасці рамана.

Практычная значнасць працы: Вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны ў курсе вывучэння сусветнай літаратуры, а таксама творчасці А. Уайльда.

Праведзенае ў працы даследаванне дазволіла дасягнуць пастаўленай мэты, рэалізаваць задачы і сфармуляваць наступныя высновы:

1. Двайніцтва як літаратурны феномен з'яўляецца мастацка асэнсаваным і апрацаваным вынікам выкарыстання некалькіх вытворных: крыніцы міфалагічнага, крыніц філасофска-эстэтычнага і сацыяльна-псіхалагічнага, і з прычыны гэтага яно насычана шматлікімі сэнсамі.

2. Тэма двайніцтва з'яўляецца адным з метадаў, якія выкарыстоўваюцца для ілюстрацыі сувязі з расколатай асобай асноўнай думкі літаратурнага твора.

3. Дэталёвы аналіз сістэмы сімвалаў рамана «Партрэт Дарыяна Грэя» дазваляе вылучыць тры асноўных тыпу персанажаў для гэтага даследавання: Творца, Спакуснік, Прыгажосць.

4. Даследчыкі разглядаюць у сваіх працах наступныя функцыі партрэта: функцыю люстэрка душы Дарыяна, функцыю сумлення, як самога Дарыяна, так

і Бэзіла Холуорда ў адносінах да Дарыяна, і нават Аскара Уайльда ў адносінах да Дарыяна, функцыю героя-двайніка, які старэе замест галоўнага героя і забяспечвае тым самым яго вечную маладосць, і палемічную функцыю.

5. У структуры рамана кульмінацыйная частка з'яўляецца канчатковай для ўсіх сюжэтных ліній. Выкарыстоўваецца момант люстранасці: Дарыян Грэй, стварэнне, забіў Холуорда, стваральніка, але калі ён спрабуе забіць свой партрэт, ён знішчае сябе, і ўся сітуацыя становіцца «люстраной» з пачаткам рамана: парок атрымаў тое, што заслужыў, прыгажосць адноўленая ў сваім першапачатковым выглядзе на партрэце.

6. Кульмінацыя рамана пераклікаецца з многімі найстаражытнымі сюжэтамі літаратуры (спакуса, пагоня за вечнай маладосцю, продаж душы д'яблу, матыў непазбежнай расплаты за грахі). Такім чынам, фінал рамана вяртае ўсё на свае месцы - мастак і мадэль паміраюць, а прыгажосць застаецца нязменнай, падтрымліваючы тым самым ідэю эстэтызму пра каштоўнасць мастацтва як такога і перавагі мастацтва над жыццём.

ESSAY

The work consists of an introduction, two chapters, a conclusion and a bibliography.

Thesis work 50 pages, 59 sources.

Key words: novel, character, storyline, drama, duality, conflict, hero, Wilde, Dorian Gray.

Object of the study: the novel by O. Wilde "Portrait of Dorian Gray".

The subject of the study: the reception of duality and compositional originality in O. Wilde's novel.

Research methods: analysis of scientific articles and monographs, classification, description, artistic analysis of the work.

The purpose of the research: to reveal the peculiarities of using the duality technique O. Wilde in the novel "Portrait of Dorian Gray" and compositional originality.

Objectives of work:

- 1) consider the phenomenon of duality in world literature;
- 2) to study the peculiarities of creating the images of doubles by O. Wilde in his work;
- 3) consider the features of the plot and characters of the motif of duality in the novel "Portrait of Dorian Gray".

The scientific novelty of the study lies in the complex and detailed plot and characters of the novel, in the elucidation of the multiple details of the duality of the personalities and the compositional nature of the novel.

Practical significance of the work: The results of the research can be used in the course of studying world literature, as well as the work of O. Wilde.

The research carried out in the work allowed to reach the set goal, to realize the tasks and to formulate the following conclusions:

1. Duality as a literary phenomenon is artistically meaningful and processed result of the use of several derivatives: the source of the mythological, the sources of philosophical, aesthetic and socio-psychological, and as a result, it is saturated with many meanings.

2. The theme of duality is one of the methods used to illustrate the connection with the split personality of the main thought of a literary work.

3. A detailed analysis of the symbol system of the novel "Portrait of Dorian Gray" allows us to distinguish three main types of characters for this study: Creator, Tempter, Beauty,

4. Researchers consider in their works the following portrait functions: the function of the mirror of Dorian's soul, the function of conscience, both of Dorian himself and Basil Holluord in relation to Dorian, and even Oscar Wilde in relation to

Dorian, the function of a double hero aging instead of the protagonist and providing thereby his eternal youth, and polemical function.

5. In the structure of the novel, the climax part is final for all the plot lines. The moment of specularity is used: Dorian Gray, the creator, killed Hallowell, the creator, but when he tries to kill his portrait, he destroys himself, and the whole situation becomes "mirror" with the beginning of the novel: vice received what he deserved, beauty restored in its original form on the portrait.

6. The culmination of the novel echoes many of the oldest subjects of literature (temptation, the pursuit of eternal youth, the sale of the soul to the devil, the motive of the inevitable reckoning for sins). Thus, the ending of the novel returns everything to its places - the artist and the model die, and the beauty remains unchanged, thus supporting the idea of aesthetics about the value of art as such and the advantages of art over life.